

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра ендокринології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-
педагогічної роботи, член-кореспондент
НАМН України,
проф. М.Р.Гжегоцький

« ____ » _____ 20__ р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

циклу тематичного удосконалення

**«ПАТОЛОГІЯ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ У ПРАКТИЦІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ, ПЕДІАТРА,
ЕНДОКРИНОЛОГА»**

Кількість навчальних годин: лекції - 10, семінарські заняття - 20,
практичні заняття – 30, самостійна робота – 10
додаткові програми – 8. **Разом - 78 годин**
Кредити ECTS – 2,6

Робоча навчальна програма
обговорена на методичному
засіданні кафедри

Протокол № 8
від 29 грудня 2020 р.

Завідувачка кафедри, професор
_____ А.М. Урбанович

Затверджено на методичній комісії
факультету післядипломної освіти

Протокол № 1
від 11 лютого 2021р.

Голова методичної комісії ФПДО доц.
_____ О.Є.Січкоріз

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Захворювання щитоподібної залози нині займають провідне місце серед усієї ендокринної патології, що обумовило доцільність впровадження окремого циклу тематичного вдосконалення **«Особливості ведення хворих з патологією щитоподібної залози»**. Його метою *для лікарів-ендокринологів* є поглиблення та вдосконалення професійних навичок, знань та умінь, необхідних для надання висококваліфікованої допомоги, відповідно до вимог кваліфікаційних характеристик лікаря-ендокринолога. Зміст програми охоплює ключові питання теоретичних знань, умінь і практичних навиків, необхідних лікарю-ендокринологу для самостійної роботи з надання кваліфікованої допомоги хворим із патологією щитоподібної залози. Метою даного циклу тематичного вдосконалення *для лікарів інших спеціальностей* (терапевтів, сімейних лікарів, медицини невідкладних станів) є ознайомлення їх із теоретичними та прикладними аспектами актуальних проблем клінічної тиреоїдології, вдосконалення раніше набутих знань, умінь і практичних навиків, зокрема стосовно диференціальної діагностики.

Для виконання даної програми в процесі навчання передбачено такі види занять: лекції з ключових питань, практичні заняття, семінари; крім цього, частина годин виділена на самостійне освоєння матеріалу. Під час навчання лікарі у відповідності з навчальним планом підвищують рівень теоретичної підготовки та оволодіння практичними навиками. Теоретична підготовка передбачає обов'язкове відвідування лекцій, які носять здебільшого проблемний характер, активну участь у семінарських заняттях, наукових і клінічних конференціях кафедри ендокринології та Львівського обласного клінічного ендокринологічного центру. На практичних заняттях лікарі під керівництвом викладача вдосконалюють практичні навики з ендокринології та суміжних дисциплін.

Для виявлення рівня знань і навиків курсантів передбачені базовий та

заключний контроль із застосуванням комп'ютерних тестів. У разі успішної
здачі іспиту лікарям видають свідоцтво встановленого зразка.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Йододефіцитні захворювання: сучасна концепція, епідеміологія, патофізіологія, клінічні варіанти, діагностика, лікування і профілактика.	2
2.	Синдром гіпотиреозу: класифікація, етіологія, патогенез, поліморфізм клінічних проявів, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Природжений гіпотиреоз.	2
3.	Синдром тиреотоксикозу, його етіологічна класифікація. Досягнення у вивченні патогенезу, принципи діагностики та лікування хвороби Грейвса-Базедова, функціональної автономії щитоподібної залози та інших захворювань, які супроводжуються тиреотоксикозом.	2
4.	Тиреоїдити: класифікація, етіологія, патогенез, клінічні варіанти, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	2
5.	Невідкладні стани при захворюваннях щитоподібної залози: патофізіологічні основи, особливості діагностики та лікування.	2
	Всього	10

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Ендемічний та спорадичний зоб. Етіологія, патогенез, семіотика, діагностика, медикаментозне та хірургічне лікування.	2
2.	Форми та методи йодної профілактики, критерії моніторингу відповідно до міжнародних рекомендацій.	2
5.	Класифікація синдрому гіпотиреозу, особливості клінічного перебігу, принципи діагностики та замісної терапії. Атипові форми гіпотиреозу, їх диференціальна діагностика. Особливості центрального гіпотиреозу.	2
6.	Природжений гіпотиреоз: етіологія, патогенез, клініка, неонатальний скринінг, принципи корекції та реабілітації; прогноз.	2
7.	Хвороба Грейвса-Базедова: етіологія, патогенез, клінічні прояви, ускладнення, діагностика та диференціальна діагностика, консервативне та хірургічне лікування.	2
8.	Тиреоїд-асоційована (автоімунна) офтальмопатія: патогенез, клініка, діагностика, диференціальний діагноз, лікування, прогноз.	2
9.	Функціональна автономія щитоподібної залози: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, підходи до лікування та профілактики. Рідкісні причини тиреотоксикозу.	2
10.	Класифікація тиреоїдитів. Хронічний автоімунний тиреоїдит: патофізіологія, клініко-морфологічні форми, діагностика, лікування.	2
11.	Вузловий нетоксичний зоб. Термінологічні, клініко-морфологічні, діагностичні й тактичні аспекти.	2
12.	Рак щитоподібної залози: класифікація, варіанти клінічного перебігу, принципи діагностики, лікування та моніторингу.	2

13.	Особливості клінічного перебігу, діагностики та лікування захворювань щитоподібної залози в дітей та підлітків та осіб похилого віку.	2
14.	Порушення функції щитоподібної залози, спричинені лікарськими засобами.	2
15.	Особливості клінічного перебігу, діагностики та лікування патології щитоподібної залози під час вагітності й лактації.	2
	Всього:	30

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Дискусійні питання класифікації захворювань щитоподібної залози.	2
2.	Значення генетичних чинників для виникнення та перебігу захворювань щитоподібної залози.	2
3.	Сучасні уявлення про патогенез аутоімунних тиреопатій.	2
4.	Принципи раціональної діагностики основних синдромів у тиреоїдології.	2
5.	Клінічна фармакологія антитиреоїдних лікарських засобів, препаратів тиреоїдних гормонів і йоду.	2
6.	Субклінічні тиреоїдні дисфункції: відомі та дискусійні аспекти.	2
7.	Тиреотоксичний криз: етіологія та патогенез, діагностичні критерії, диференціальний діагноз, лікування та профілактика.	2
8.	Гіпотиреоїдна кома: етіологія та патогенез, діагностичні критерії, диференціальний діагноз, лікування та профілактика.	2
9.	Синдром «нетиреоїдних захворювань». Патофізіологія, клініко-лабораторні варіанти, підходи до корекції.	2
10.	Вікові особливості захворювань щитоподібної залози.	2
	Всього:	20

ТЕМИ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основи фізіології системи гіпоталамус–гіпофіз– щитоподібна залоза.	2
2.	Патологія щитоподібної залози, спричинена високими дозами йоду. Клініко-патогенетичні варіанти, підходи до лікування та профілактики.	2
3.	Гіпокальціємічний криз: етіологія та патогенез, діагностичні критерії, диференціальний діагноз, лікування та профілактика.	2
4.	Рідкісні форми тиреоїдитів: гострий, фіброзний, специфічний, цитокін-індукований.	2
5.	Тиреопатії як компонент поліендокринних синдромів: особливості клінічних проявів, діагностики та лікування.	2
	Всього:	10

Додаткові програми

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1.	Військова підготовка	2
2.	Медичне право	2
3.	Інформатика	2
4.	Медична статистика	2
	Всього:	8

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аметов А.С. Избранные лекции по эндокринологии. – М.: МИА, 2017. – 145 с.
2. Балаболкин М.И., Клебанова Е.М., Креминская В.М. Фундаментальная и клиническая тиреоидология: руководство. – М.: Медицина, 2007. – 816 с.
3. Бережной В.В., Маменко М.Е. Интеллект ребенка и йодный дефицит: механизмы негативного влияния и пути профилактики // Міжнародний ендокринологічний журнал. – 2018. – № 6 (62). – С. 41–45.
4. Заболевания щитовидной железы / Г.М. Кроненберг, Ш. Мелмед, К.С. Полонски, П.Р. Ларсен; пер. с англ. – М.: ООО «Рид Элсивер», 2010. – 392 с. – (Серия «Эндокринология по Вильямсу»).
5. Камінський О.В., Афанасьєв Д.Є., Коваленко О.М. Стандарти надання медичної допомоги хворим з патологічними станами щитоподібної залози в умовах дії негативних чинників довкілля. – К.: ТОВ «День Печати», 2012. – 164 с.
6. Ларін О.С., Зелінська Н.Б., Маменко М.Є. Профілактика йододефіцитних захворювань у дітей (метод. рекомендації МОЗ України). – К., 2009. – 30 с.
7. Ларін О.С., Черенько С.М., Кініченко В.Г. Діагностика та лікування високодиференційованого раку щитоподібної залози (посібник для лікарів). – К., 2008. – 38 с.
8. Макар Р.Д., Макар О.Р. Захворювання щитоподібної залози в похилому віці: особливості клінічного перебігу, діагностики та лікування // Міжнародний ендокринологічний журнал. – 2007. – № 6 (12). – С. 79–94.
9. Макар Р.Д., Сандурська М.В. Гіпотиреоз: концептуальні аспекти крізь призму часу // Міжнародний ендокринологічний журнал. – 2009. – № 1 (19). – С. 124–131.
10. Невідкладні стани в ендокринології: навч. посібник. 2-е вид., переробл. та доповн. / за ред. О.О. Сергієнка. – Львів, 2010. – 93 с.
11. Олійник В.А. Хронічний лімфоцитарний тиреоїдит (тиреоїдит Хашимото): сучасний стан проблеми // Ендокринологія. – 2006. - № 1. – С. 71–79.
12. Паньків В.І. Практична тиреоїдологія. – Донецьк: Видавець Заславський О.Ю., 2011. – 224 с.
13. Пашковська Н.В. Ендокринна офтальмопатія при автоімунних захворюваннях щитоподібної залози // Міжнародний ендокринологічний журнал. – 2014. – № 6 (62). – С. 169–173.
14. Рак щитовидной железы: современные подходы к диагностике и лечению / П.О. Румянцев, А.А. Ильин, У.В. Румянцева, В.А. Саенко. – М.: ГЭОТАР-медиа, 2009. – 448 с.
15. Тиреоїдна хірургія / За ред. С.Й. Рибаківа, В.О. Шідловського, І.В. Комісаренка, М.П. Павловського. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2008. – 424 с.

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу навчальну програму циклу тематичного вдосконалення

«ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ХВОРИХ З ПАТОЛОГІЄЮ

ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ»

Реалізація окремого циклу тематичного вдосконалення «Сучасні принципи діагностики та лікування захворювань щитоподібної залози» цілком відображає актуальність проблеми, враховуючи поширеність тиреоїдної патології, труднощі її раннього розпізнавання та диференціальної діагностики.

У запропонованій програмі всебічно і на сучасному рівні висвітлені найактуальніші питання стосовно етіології, патогенезу, клінічного перебігу, діагностики, принципів лікування захворювань щитоподібної залози, зокрема ендемічного та спорадичного зоба, дифузного токсичного зоба, гіпотиреозу, тиреоїдитів, злоякісних новоутворень. Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навиків, необхідних лікарю-ендокринологу та лікарям суміжних спеціальностей для самостійної роботи з надання висококваліфікованої допомоги хворим із тиреоїдною патологією. Наприкінці програми подана сучасна навчально-методична та наукова література з цього важливого розділу клінічної ендокринології.

Рецензована програма може бути рекомендована для впровадження в навчальний процес на кафедрі ендокринології для слухачів факультету післядипломної освіти.

Завідувач кафедри сімейної медицини
ЛНМУ ім. Данила Галицького,
доктор мед. наук, професор

Кияк Ю.Г.

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу навчальну програму циклу тематичного вдосконалення ***«ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ХВОРИХ З ПАТОЛОГІЄЮ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ»***

Захворювання щитоподібної залози останнім часом привертають значну увагу. З одного боку, це пов'язано з тим, що саме щитовидна активно реагує на геохімічний стан довкілля з подальшим виникненням тих чи інших її захворювань. Аналіз офіційних статистичних даних виявив значну поширеність захворювань щитоподібної залози. За цими критеріями патологія щитовидної залози посідає одне з провідних місць у структурі загальної захворюваності населення. Привертає увагу, що провідними захворюваннями є дифузний еутиреоїдний зоб та аутоімунний тиреоїдит. А якщо врахувати той факт, що до захворювань ЩЗ також належать тиреотоксикоз, гіпотиреоз та рак цієї залози, то можна стверджувати, що захворювання ЩЗ становлять майже половину від усіх ендокринопатій.

Даний цикл тематичного удосконалення інтегрується з різними терапевтичними дисциплінами; закладає фундамент для засвоєння лікарями знань з основних захворювань щитоподібної залози; формує вміння застосовувати знання у процесі подальшого професійної діяльності відповідно до принципів доказової медицини. Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навиків, необхідних лікарю-ендокринологу та лікарям суміжних спеціальностей для самостійної роботи з надання висококваліфікованої допомоги хворим із тиреоїдною патологією. Наприкінці програми подана сучасна навчально-методична та наукова література з цього важливого розділу клінічної ендокринології.

Рецензована програма може бути рекомендована для впровадження в навчальний процес на кафедрі ендокринології для слухачів факультету післядипломної освіти.

Рецензент
завідувач кафедри пропедевтики
внутрішньої медицини № 1
ЛНМУ імені Данила Галицького,
професор

Р.Я.Дутка